28/01/2015

Vlaamse overheid

ONDERWIJSINSPECTIE
OOG VOOR KWALITEIT

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van H.Pius X-instituut - Bovenbouw te ANTWERPEN 2

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	53331
Instelling	H.Pius X-instituut - Bovenbouw
Directeur	Ria SMET
Adres	VIIde-Olympiadelaan 25 - 2020 ANTWERPEN 2
Telefoon	03-820.66.00
Fax	03-820.66.08
E-mail	info@piustien.net
Website	http://www.piustien.net
Bestuur van de instelling	VZW KOR Antwerpen-Kiel
Adres	Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3
Scholengemeenschap	SGKSO Oscar Romero
Adres	Oudestraat 34_A - 2660 HOBOKEN
CLB	Vrij CLB De Wissel Antwerpen
Adres	Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
Dagen van het opvolgingsbezoek	28-11-2014
Einddatum van het opvolgingsbezoek	28-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Vera TIMMERS
Teamleden	Roger VAN DEN BORRE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING **3**

1 HISTORIEK **4**

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN) **4**

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD? **4**

3.1 Nederlands in de derde graad Woordkunst-drama kso (leerplannen 2006/008 en 2014/001) 4
3.2 Mode in de tweede graad Moderealisatie en -presentatie bso (leerplan D/1999/0279/054A) 5
3.3 Mode in de derde graad Moderealisatie en -verkoop bso (leerplan D/2010/0279/044) 6
3.4 Mode in het derde leerjaar van de derde graad Mode-verkoop bso (leerplan D/2003/0279/012) 7

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG **8**

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.
De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.
Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.
Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?
www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 28-11-2011 tot 02-12-2011 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-11-2014 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Moderealisatie en -presentatie		mode
Graad 3 BSO Moderealisatie en -verkoop		mode
Graad 3 BSO Mode-verkoop		mode
Graad 3 KSO Woordkunst-drama	Nederlands	

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Nederlands in de derde graad Woordkunst-drama kso (leerplannen 2006/008 en 2014/001)

Voldoet

De tekorten vastgesteld bij de doorlichting zijn voldoende geremedieerd. De realisatie beantwoordt aan de eindtermen en leerplandoelstellingen. De school voldoet aan de minimale materiële leerplanvereisten. De leerbegeleiding gebeurt doelgericht en met de nodige ondersteuning. De leerlingenevaluatie is voldoende representatief en valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het aanbod is volledig en voldoende evenwichtig. De ontwikkeling van de receptieve en productieve vaardigheden, vakgebonden attitudes en strategieën krijgt de vereiste aandacht en gebeurt op de te verwachten beheersingsniveaus. Het gamma van tekstsoorten die de leerplannen aanreiken, wordt voldoende geëxploreerd. De doelstellingen onder de leerplancomponenten taalbeschouwing en literatuur /literaire competentie worden gerealiseerd conform de leerplanvisie.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school voorziet in de vereiste materiële ondersteuning en in de nodige accommodatie om een volwaardige leerplanrealisatie mogelijk te maken. ICT-middelen staan in de lokalen waar het vak wordt gegeven ter beschikking en worden ingezet.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingenevaluatie is evenwichtig en bestrijkt alle leerplancomponenten. De vraagstelling en de opdrachten zijn meestal gesitueerd op de vereiste verwerkings- en beheersingsniveaus. De vakgroep hanteert duidelijke beoordelingscriteria. Wat de evaluatie van de luistervaardigheid betreft, zijn het verwerkingsniveau en de beoordelingscriteria nog voor optimalisering vatbaar.

De resultaten voor het vak voldoen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerbegeleiding wordt zowel preventief als curatief opgevat. Ter ondersteuning van de leerlingen worden stappenplannen en beoordelingsformulieren gehanteerd. Onder meer door het gebruik van het portfolio krijgen de leerlingen een inbreng in hun eigen leerproces, wat de zelfsturing en autonomie bevordert.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De school en de vakgroep hebben de werkpunten systematisch aangepakt. De aanpak heeft niet alleen geleid tot meer gelijkgerichtheid, maar ook tot de effectieve bijsturing en kwaliteitsverhoging van het onderwijs- en leerproces.

De vakgroep is vertrouwd met het nieuwe leerplan, dat sedert 1 september van kracht is in het eerste leerjaar van de derde graad.

3.2 Mode in de tweede graad Moderealisatie en -presentatie bso (leerplan D/1999/0279/054A)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor presentatietechnieken en verkoopkunde worden in voldoende mate gerealiseerd. De minimale materiële vereisten voldoen. Het aanbod en de evaluatie zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de minimale materiële uitrusting ontbrak voor presentatietechnieken en verkoopkunde. Daardoor waren er onvoldoende mogelijkheden om de leerplandoelstellingen praktisch aan te leren, toe te passen en te evalueren.

De school heeft inspanningen geleverd om te voorzien in de minimale materiële uitrusting. De geplande bouwwerken en een gedeeltelijke verhuis liepen echter vertraging op. De school heeft een tijdelijke oplossing gevonden en een vaklokaal voor presentatietechnieken en verkoopkunde ingericht. Het ruime multifunctionele lokaal bevat een winkel- en presentatiegedeelte. De minimale materiële vereisten voldoen. Er zijn diverse mogelijkheden om ICT te integreren in de lessen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat het aanbod voor de vakken presentatietechnieken en verkoopkunde onvolledig was. Een aantal leerplandoelstellingen werden niet of met onvoldoende diepgang behandeld. De leerinhouden werden te theoretisch aangeboden.

De leerplangerichtheid kent een positieve evolutie. De leerinhouden worden zorgvuldig gekozen in functie van de leerplandoelstellingen.
Vooral in presentatietechnieken getuigen de opdrachtenfiches van een duidelijke vaardigheidsgerichte invulling.
In verkoopkunde zijn de ontbrekende leerinhouden vooral met betrekking tot branchedifferentiatie kleding en woningtextiel, en het toepassen van vaardigheden in een winkelruimte aangevuld.
Dit schooljaar is in II,1 een nieuw leerplan van kracht.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie onvoldoende afgestemd was op de leerplandoelstellingen. Er werd vooral gepeild naar de reproductie van kennis.

De evaluatiepraktijk in presentatietechnieken en verkoopkunde is voldoende afgestemd op de leerplandoelen. De opdrachtenfiches voor presentatietechnieken bevatten steeds de beoordelingsitems en de schooleigen beoordelingsschalen. Het bepalen van transparante beoordelingscriteria vormt nog een aandachtspunt.

3.3 Mode in de derde graad Moderealisatie en -verkoop bso (leerplan D/2010/0279/044)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor etalage, stages mode/verkoop en verkoopkunde en artikelenkennis worden in voldoende mate gerealiseerd. De minimale materiële uitrusting voldoet. Het aanbod en de evaluatie zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat het aanbod voor de vakken etalage, stages mode/verkoop en verkoopkunde en artikelenkennis onvolledig was. Een aantal leerplandoelstellingen werden niet of met onvoldoende diepgang behandeld. De leerinhouden werden te theoretisch aangeboden.

De leerplangerichtheid kent een positieve evolutie. De leerinhouden worden zorgvuldig gekozen in functie van de leerplandoelstellingen.
In etalage krijgen de leerlingen voldoende mogelijkheden om vaardigheden aan te leren en toe te passen. De opdrachtenfiches zijn duidelijk afgestemd op de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen.
In verkoopkunde en artikelenkennis zijn de ontbrekende leerinhouden aangevuld. Het cursusmateriaal is gericht bijgestuurd. Activiteiten zoals rollenspelen, cases en de pop-up getuigen hiervan. Ook het systematisch aanwenden van de gerealiseerde werkstukken uit mode in de etalages bevordert de uitstraling van de opleiding.
In stages mode/verkoop zijn de stageactiviteitenlijsten duidelijk afgestemd op de leerplandoelstellingen. De stageovereenkomsten worden zorgvuldig ingevuld.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de minimale materiële uitrusting ontbrak voor presentatietechnieken en verkoopkunde. Daardoor waren er onvoldoende mogelijkheden om de leerplandoelstellingen praktisch aan te leren, toe te passen en te evalueren.

De school heeft inspanningen geleverd om ook in de vestiging Abdijstraat te voorzien in de minimale materiële uitrusting. Het vaklokaal is uitgerust als winkel met onder meer een kassa, toonbank, rekken en een videocamera. Dit vaklokaal biedt alle mogelijkheden tot een realistische en praktische invulling van de leerplandoelen.
Voor etalage werden de etalagemogelijkheden uitgebreid. De etalages langs de straatzijde en in de gang worden nu optimaal benut.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie onvoldoende afgestemd was op de leerplandoelstellingen. Er werd vooral gepeild naar de reproductie van kennis.

In etalage en verkoopkunde en artikelenkennis verloopt de bevraging evenwichtiger. De opdrachtenfiches voor etalages bevatten steeds de beoordelingsitems en de schooleigen beoordelingsschalen. Het bepalen van transparante beoordelingscriteria vormt nog een aandachtspunt.
De school beoordeelt de stages met een + of –. Naast de stageactiviteitenlijst beschikt de school over verschillende documenten die de taken van de leerlingen op de werkplek in kaart brengen zoals het dagverslag, een uitgebreide attitudebeoordeling en het dagelijks in te vullen takenblad. Al deze documenten dragen echter op geen enkele manier bij tot het in kaart brengen van de leerplanrealisatie. De verrekening naar de schooleigen vijfpuntenschaal blijft ook nu nog onduidelijk.

3.4 Mode in het derde leerjaar van de derde graad Mode-verkoop bso (leerplan D/2003/0279/012)

Voldoet

De minimale materiële uitrusting voor commerciële vorming/visual merchandising voldoet. Het aanbod is bijgestuurd maar vormt nog een aandachtspunt.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de minimale materiële uitrusting ontbrak voor commerciële vorming/visual merchandising. Daardoor was een praktische invulling op basis van doe-activiteiten onmogelijk.

De school heeft inspanningen geleverd om ook in de vestiging Abdijstraat te voorzien in de minimale materiële uitrusting. Het vaklokaal is uitgerust als winkel met onder meer een kassa, toonbank, rekken en een videocamera. Dit vaklokaal biedt alle mogelijkheden tot een realistische en praktische invulling van alle leerplandoelen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de leerplanrealisatie voor commerciële vorming/visual merchandising onvolledig was. Enkele leerplanonderdelen werden niet aangeboden.

Het lerarenteam heeft gekozen voor een geleidelijke opbouw van de tekorten in het curriculum. Daardoor is het zevende jaar nog in volle ontwikkeling. De leerinhouden zijn gedeeltelijk bijgestuurd, maar vooral de vaardigheidsgerichte doelstellingen verdienen meer aandacht. Nochtans bieden enkele activiteiten zoals de pop-up en andere verkoopsmomenten mogelijkheden om een aantal leerplandoelstellingen doelgericht te realiseren. Alle randvoorwaarden zijn aanwezig om de noodzakelijke en onmiddellijke omschakeling naar een toepassingsgerichte invulling tot stand te brengen.
De positieve kentering voor stages in de derde graad heeft de school niet doorgetrokken tot in het zevende leerjaar. Ze hanteert dezelfde stageactiviteitenlijsten als in de derde graad terwijl de leerplandoelstellingen duidelijk afwijken. Ook hier is een gerichte en onmiddellijke bijsturing noodzakelijk. De stageovereenkomsten worden zorgvuldig ingevuld.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie onvoldoende afgestemd was op de leerplandoelstellingen. De verhoudingen tussen kennis en vaardigheden waren niet bepaald en vakgebonden attitudes werden niet beoordeeld.

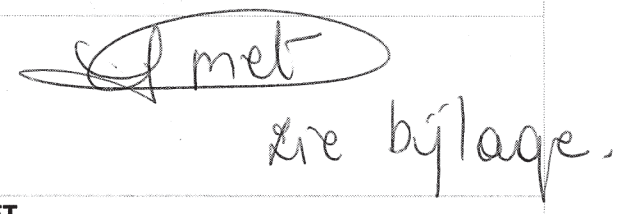
Voor commerciële vorming/visual merchandising worden de waardevolle activiteiten zoals de pop-up en andere verkoopsmomenten onvoldoende aangegrepen om de aangeboden vaardigheden doelgericht te evalueren. Daarnaast zijn momenteel de beschikbare evaluaties te beperkt en onvoldoende afgestemd op de te realiseren doelstellingen.
De beoordeling van de stages is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De school beoordeelt de stages met een + of –. Naast de stageactiviteitenlijst beschikt de school over verschillende documenten die de taken van de leerlingen op de werkplek in kaart brengen zoals het dagverslag, een uitgebreide attitudebeoordeling en het dagelijks in te vullen takenblad. Al deze documenten dragen echter op geen enkele manier bij tot het in kaart brengen van de leerplanrealisatie. De verrekening naar de schooleigen vijfpuntenschaal blijft ook nu nog onduidelijk.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.

Namens het inspectieteam	**Voor kennisname namens het bestuur**
	
Vera TIMMERS de inspecteur-verslaggever	**Ria SMET** de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	12-12-2014

H. Pius X-instituut
Bovenbouw

Antwerpen, 20 januari 2015

Geachte Inspecteur Vaene,

Onze leraren Nederlands blijven het erg moeilijk hebben met het enige puntje van kritiek in het opvolgingsverslag d.d. 28/11/2014 betreffende de evaluatie van de luisterwaardigheid.
Mag ik u daarom vragen om de mail van Bart Nuyens d.d. 5/12/2014 op te nemen als bijlage bij dit verslag.

Vriendelijke groeten,

met

Lia Smet
directeur.

2de graad VIIde-Olympiadelaan 25, 2020 Antwerpen • tel. 03 820 66 00 • fax 03 820 66 08
3de graad Abdijstraat 128, 2020 Antwerpen • tel. 03 259 05 60 • fax 03 259 05 62
info@piustien.net • www.piustien.net

Van: **Bart Nuyens** bart.nuyens@telenet.be
Onderwerp: scherpstelling van evaluatie
Datum: 3 december 2014 12:23
Aan: [redacted]
Kopie: [redacted]

Geachte [redacted]

Vorige vrijdag hadden we een erg positief en boeiend evaluatiegesprek over het vak Nederlands in de richting Woordkunst Drama in de derde graad. Daarbij aansluitend zou ik nog even willen terugkomen op een punt van kritiek. Waarom ik daar toen niet op inging, wordt dadelijk duidelijk.

U merkte terecht op dat we de verschillende vaardigheden en de bijhorende criteria niet door elkaar mogen halen. U stelde vast dat ik dat wel had gedaan in mijn luister- en kijkexamen en meer bepaald in deze vraag: "Vat het verhaal van Beatrijs samen in vijf zinnen." Daarin vroeg ik naar literaire voorkennis, meende u, en dat hoort niet in een luistertest.

Ik aanvaardde uw kritiek, omdat ik het eens was – en ben – met uw bezorgdheid omtrent "de scherpstelling van de evaluatiecriteria", zoals u het noemde. Ik dacht dat ik een foutje had gemaakt, en wilde dat graag erkennen. Bovendien was ik al erg blij dat u zo tevreden was over ons werk, dat ik er niet aan dacht om het examen nog even in te kijken.

Dat laatste heb ik nu, in functie van het opstellen van de decemberexamens, wel gedaan. En wat blijkt? Er is geen sprake van de vermenging van de evaluatiecriteria in die bewuste vraag. In het kijk- en luisterfragment wordt namelijk het verhaal van Beatrijs kort samengevat. Ik vraag de leerlingen met andere woorden niet naar hun literaire voorkennis, ze moeten enkel goed kunnen luisteren. U kon dat toen niet weten omdat u het fragment niet had gezien. Als u het nu bekijkt (via deze link) zal u zien dat ik gelijk heb.

Dat ik de moeite neem om u hiermee lastig te vallen vijf dagen later, heeft natuurlijk alles te maken met het feit dat u de "scherpstelling van de evaluatiecriteria" als het belangrijkste werkpunt aanhaalde in uw slotevaluatie. Hopelijk heb ik hiermee aangetoond dat we ook op dat punt goed werk leveren. En hopelijk kan dat dan nog in het eindverslag van de doorlichting worden verwerkt.

Bij voorbaat dank voor uw welwillendheid.

Met de meeste hoogachting

Bart Nuyens

leerkracht Nederlands
H. Pius X Instituut